

Чудна страна е България. Може и да не е рая на света, въпреки

красотата ѝ, но умее да ражда и да отглежда богове. Странното в цялата тази ситуация е, че самите българи много трудно признават това. Дали го признават или не обаче, световната футболна история на човечеството вече е разписала в летописите си един такъв българин. И той ще остане в паметта ѝ за прослава на тази малка балканска държавица. В чуждите държави той е повече от бог. Самата възможност да се докоснат до него, да говорят за него прави хората щастливи. За него те разказват легенди. За трудния му характер, за чепатия му характер, както той самият казва, за непокорството му, за бунтарския му дух и най-вече за таланта му. Винаги съм си мислила и съм абсолютно убедена, че ако нещо липсваше в тази комбинация, нямаше да се роди легендата за Христо Стоичков!

- Христо, известен си с конфликтния си характер - вече сме седнали на огромна кръгла маса.

- Конфликтен съм за тези, които не могат да стигнат до мен. Още не са си сложили парфюм и много миришат. А такива са много. Имам характер, лошото е, че тези, които пишат, го нямат. Защото е много трудно да се стигне до такива като нас с Гибона. Пускаме някой, защото сме го преценили, че може да пише и може да го напише. Лошото е, че тази мърша, която не знае да пише и не знае да пита, цял живот ще си остане такава. За два лева са готови да се продадат. Да пишат каквото им наредят. Нямат достойнство такива хора и морала им липсва - пали се Камата. Излъчва и сила, и увереност, и убеденост. Може би защото бъдещите звезди от отборите-участници в турнира „Петър Боянов“, на които малко преди това е стиснал ръцете, са го заредили с позитивна енергия и вяра (Дано е така!).

- За да могат един ден тези деца, които са на терена, да тръгнат по нашия път, трябва да знаят, че футболът е колективна игра, че трябва да се доказват във всеки един мач, да имат морал - много сериозно, продължава Стоичков. - Не да ми дойдат с татуировка, с гел, с обеци и да мислят, че това ще ги направи големи звезди. Но ние като родители трябва да ги контролираме малко.

- И като стана въпрос за новата смяна, която повечето от клубовете си отглежда в детско-юношеските школи... Четирима от 16-годишните таланти на „Литекс“ вече са при мъжете...

- Какво да ги правя... Едно ме пита: „Може ли да се обръсна?“ Викам: „Ти нямаш брада бре. Вземи нещо и се изтъркай, не е брада това - изцапал си се - отново се шегува Стоичков и веднага става сериозен - Да се вземат футболисти от собствените школи и да се налагат да играят – това е правилният път. Не да взимаме никакви ментета отвън и да загърбваме нашите деца. Ако по наше време бяха тия чужденци, не само, че нямаше да играят, ами и чантата ми нямаше да носят, камо ли пък да ми лъскат обувките.

Но ние сме такъв народ – мислим, че ще оправим футбола, като вземем някой отвън. Футболът ще се оправи с ей такива, ей тези деца долу на терена, които са тук на турнира. Нашите деца, от нашите школи. Да обичат футбола. Онзи чужденец знаеш ли колко го боли за нашия футбол? Как преди играхме на три световни първенства и никакви чужденци нямаше?! А сега имаме по 8-10 в отбор. И кога ще се учат тези деца?! Кога ще им дадем път, да усетят футбола?! Никога! Колкото по-малко чужденци има, толкова по-добре. И е време да се направи някакъв регламент.

Мен не ме пуснаха да отида в Англия, че съм нямал мач в националния отбор. Трябва да има някакви ограничения. Играл в националния отбор: ОК. Не е национал: Бягай оттук. Когато футболът е свързан с разни мърши, е неизбежно да се получават такива резултати по стадионите. Затова стигнахме до тук - Стоичков ме гледа право в очите с онази суровост и твърдост, за които си мисля, че са имали онези велики българи от онова старо време, когато е било на живот и смърт да се съхрани родината.

- Винаги ми е било интересно как те приеха в “Барса”. Като ги знам какви националисти са испанците... Трябва да имаш чудовищно силен характер не само да заиграеш, но и да ги накараш да те признаят и уважават. Дори великият Марадона трудно се вписа в каталунския отбор. Съпротивата срещу него беше голяма. И досега Марадона разказва с разочарование за годините, изиграни за “Барса”.

- Какво беше чувството, когато за първи път влезе в съблекалнята на отбора? – питам

Христо Стоичков и веднага съзирам в погледа му една мекота и взирание с любопитство в мен. В този момент разбирам, че всъщност зад чепатия му характер, зад хапливите му думи се крие един много чувствителен и безкрайно добър, готов и искащ да помага човек, когато насреща си среща уважение, а не жълто любопитство и завист.

- Притеснен ли? Не. Зашо да съм притеснен. Как могат да приемат един голмайстор на Европа? Отидох и им вкарах три гола. Те имат два крака и аз имам. Те обаче нямаха това, което аз вече бях постигнал. Аз имах нещо, което всяка година само един човек получава – Златната обувка (През 1989 г., вкарвайки невероятни 38 гола, Христо Стоичков е определен като голмайстор не само на България, но и за цяла Европа! Това е най-голямата награда във футбола). Отидох с един голям трофей, със самочувствието, че вече съм натрупал опит в националния отбор. Имаш възможност и в ЦСКА, и в националния да играеш с легендите на българския футбол – Наско Сираков, Георги Димитров, Аян Садъков... Божидар също е един от хората, които са ми помогнали – с уважение към Гибона говори Стоичков. - Да влезеш на 20 години в националния отбор и да бъдеш титуляр за мен беше шок. Знаеш ли колко много бях притеснен, та с влизането ми вкарах три гола - пуска стоичковия шеговит тон Камата.

- Подписа петгодишен договор с каталунците за невероятните за това време за България 4,5 милиона долара. Треньорът им - холандецът Йохан Кройф, те чака една година, за да ти изтече договора с ЦСКА и да те грабне за "Барса". Какъв човек е Йохан Кройф? Младите в България почти нищо не знаят за него. Само хората от по-възрастното поколение си го спомнят като великото явление в холандския футбол.

- Йохан Кройф е чепат характер. И аз чепат характер...

- И като се събрахте два чепати характера, направихте “Барселона”?!

- Велика! Стана „Барселона“!

- Обрахте всички възможни купи! - за миг Христо Стоичков замълчава, замисля се... може би си припомня онези славни години, в които той донася на “Барселона” пет шампионски титли - четири поред и още една през 1998-а! Купата на УЕФА, Суперкупа на Европа, 4 пъти Суперкупа на Испания, Купа на Краля, Купа на носителите на купи... и всичко това величие само в “Барселона”, а после следват и още, и още, и други купи, и още медали...

Времената, когато цяла Каталуния е скандирала с любов и възхищение “Стоичков! Стоичков!”. А аз знам как трудно, направо невъзможно е да накараш онзи колониален завоевател – испанеца, не да обича, не да се възхищава, дори само да хареса чужденец!

- По-малките сега едва ли знаят кой е, но тези, които са играли срещу него, знаят за какво става въпрос. Той е един от треньорите, които са ми дали най-много във футбола. Научил съм много и от детско-юношеските школи, където треньорите ми дадоха началото, „А“-то и „Б“-то във футбола. Кройф обаче ми даде насоката. След това съм

сменил много треньори, но в „Барселона“ Йохан промени много от моя стил, помогна ми да доразвия много от качествата си. Сложи точката в шлифовката ми.

- Един от хората, които уважаваш във футбола, е приятелят ти Жозе Мауриньо, за когото също казват, че е труден характер.

- Жозе Моуриньо е единственият треньор в света, който спечели всички възможни купи. Хубав бил, лош бил, арогантен... Там, на терена се вижда какъв е. Няма да е Специалния, сега вече е Единствения. Той е трудолюбив, обича своята работа, голям психолог, стратег. Не се влияе от това какво се пише и говори за него. Гледа си работата на терена. Когато съм разговарял с футболистите, на които е бил треньор, с президенти на клубове, нито един не е казал лоша дума за него. Може да критикува, да налага глоби, защото е треньор, но резултатите, които постига, са показателни. И в Португалия, и в Англия, и в Италия, и в Испания – където е отишъл, той е показал стила си. Винаги ще се намери някой мрънкалик. Казва се DC - decision coach. Треньорът определя кой ще кара влака. Футболистът е да бяга и да изпълнява, а като не може – една кирка и да хваща баира.

- Винаги съм казвала, че надали България ще има своя втори Христо Стоичков.

- Втори Стоичков? Ще има, все някой ден ще се появи. Вярно, че е трудно, вярно, че я няма тази дисциплина, която я имаше при нас. Едно време имаше и ред и дисциплина. А сега не ходят в казармата. Ама как ще се научиш ти да си връзваш обувките?! Ей там – шест месеца или година, вътре в кауша, да знаеш за какво става въпрос. Да се научат на дисциплина. Сега няма такова нещо. Майка му го кара на тренировки, баща му го взима и той ще ми става футболист. Е няма да стане тая работа.

- Ходиш ли на националния стадион?

- Разликата между тима от 1994-а и този от 2012-а е голяма. Не обичам и да сравнявам, защото не е коректно. Аз съм играл на две световни първенства, Гибона на три. Футболисти като Искренов, преди него Димитър Пенев, Христо Бонев, Гунди, Котков, Начко Михайлов... Ние ги наследихме. Учихме се от тях. Сега има такива, които наследиха нас - казва великият българин Стоичков и веднага включва чувството си за хумор - Не съм ходил да гледам мачове на националния отбор, пък нямам и време. Влече ме лов, риболов, голф...

Искаме да го разпитаме и за Роналдо, и за успехите му в Америка, и Христо Стоичков е готов сякаш цяла вечност да разказва за това, което е в кръвта му, попило е в гените му, в усмивката, шегите му... Това, то се знае, е футболът... Но... може би някой друг път.

Милена Марева

06.09.2012г.

